

Programmabegroting 2024-2027

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;
- De Financiële verordening bepaalt hoe de kosten van de overhead in de tarieven worden doorberekend. Dit geschiedt op basis van het aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten salarissen en Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen.

3. Hoofdlijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2024 is deze 3,1%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2024 wordt geraamd op € 11,2 mln.

Jaren (Bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OZB Percentage Woningen	0,1022%	0,1081%	0,1295%
OZB Percentage niet-woningen	0,5365%	0,6300%	0,7010%
OZB Opbrengst geraamd	€ -8.301	€ -9.839	€ -11.169

3.2 Rioolheffing

Het Integraal Waterketenplan (IWKP) bevat een prognose voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. Hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de rioolheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

Vanaf de begroting 2022 is besloten om een samenloop van oplopende tarieven voor de inwoners tegen te gaan. Hierom wordt er in 2024 € 379.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Riolering om het verschil tussen de rioolheffing en de kosten te dekken zonder het tarief significant te verhogen.

De kostendekkendheid van de rioolheffing was in 2023 100%. Op het tarief rioolheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 87,8%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren wordt de overige 12,2%, zijnde € 379.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve Riolering.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen X € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Riool	€ 2.222	€ 2.113	€ 2.531
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 1	-€ 3
Netto kosten taakveld Riool	€ 2.221	€ 2.112	€ 2.527
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 306	€ 142	€ 270
BTW	€ 316	€ 373	€ 312
Totaal toe te rekenen kosten	€ 622	€ 515	€ 582
Totaal kosten	€ 2.843	€ 2.626	€ 3.110
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Heffingsopbrengst	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Kostendekkendheid:	88,4%	98,6%	87,8%
Onttrekking uit bestemmingsreserve Riolering		€ 36	€ 379
Gecorrigeerde opbrengst heffing		€ 2.626	€ 3.110
Gecorrigeerde kostendekkendheid		100%	100%

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als bij de rioolheffing. Ook hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven zoveel mogelijk stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing was in 2023 100%. Op het tarief afvalstoffenheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 92,5%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren worden de begrote opbrengsten verhoogd, wat leidt tot een verhoging in het tarief.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Afval	€ 3.077	€ 3.063	€ 3.640
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 98	-€ 118
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 2.979	€ 2.965	€ 3.522
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 504	€ 307	€ 357
BTW	€ 517	€ 528	€ 608
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 1.022	€ 835	€ 965
Totaal kosten	€ 4.001	€ 3.801	€ 4.486
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Heffingsopbrengst	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Kostendekkendheid:	100,9%	100,0%	92,5%
Vrijval Voorziening afvalstoffenheffing derde			€ 336
Gecorrigeerde opbrengst heffing			€ 4.486
Gecorrigeerde kostendekkendheid			100%

3.4 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. De tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%. Voor 2024 stijgt het tarief van € 4,30 per overnachting naar € 4,43.

De hondenbelasting dekt in principe de extra taken van de gemeente die honden met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het opruimen van de uitwerpselen. De hondenbelasting kent echter geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De opbrengst wordt geïndexeerd met 3,1%.

De extra opbrengsten toeristenbelasting en hondenbelasting zijn abusievelijk niet als mutatie meegenomen in de Begroting 2024. Deze zullen in de Voorjaarsnota 2024 worden verantwoord.

De algemene tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%.

De opbrengst precariobelasting komt bijna geheel te vervallen omdat vanaf 1 januari 2022 geen precariobelasting geheven mag worden op openbare werken van algemeen nut.

De leges zijn te verdelen in drie titels:

Titel 1 en 3

Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 3,1% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Titel 2

Dienstverlening voor de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen). De kostendekkendheid van deze leges was in 2023 99%. Voor 2024 en verder is op basis van de (woning-) bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges opnieuw een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt ingeschat op afgerond € 1,4 mln.

Kostendekkendheid Leges Publiekszake/Apv (titel 1 en 3)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 1 en 3	€ 628	€ 920	€ 1.104
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 15
<i>Netto kosten taakveld Titel 1 en 3</i>	€ 628	€ 920	€ 1.119
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 477	€ 416	€ 787
BTW	€ 27	€ 24	€ 26
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 504	€ 440	€ 813
Totaal kosten	€ 1.132	€ 1.361	€ 1.932
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 232	€ 235	€ 508
Heffingsopbrengst	€ 232	€ 235	€ 508
Kostendekkendheid:	20,5%	17,3%	26,3%
Kostendekkendheid Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2) (Bedragen € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 2	€ 848	€ 1.082	€ 859
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Netto kosten taakveld Titel 2</i>	€ 848	€ 1.082	€ 859
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 694	€ 837	€ 499
BTW	€ 21	€ 38	€ 47
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 715	€ 874	€ 546
Totaal kosten	€ 1.563	€ 1.956	€ 1.405
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Heffingsopbrengst	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Kostendekkendheid:	87,2%	99,0%	100,0%

3.5 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ) ingesteld. Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Onderstaande opbrengsten zijn inclusief de areaalwijzigingen.

Belastingsoort (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil begroting	in %
OZB Woningen	5.733	6.684	7.876	1.193	17,8%
OZB Niet-woningen	2.607	3.155	3.292	137	4,3%
Rioolheffing	2.536	2.591	2.731	140	5,4%
Afvalstoffenheffing	3.937	3.801	4.151	349	9,2%
Toeristenbelasting	319	464	460	-4	-0,8%
Hondenbelasting	137	138	138	0	0,0%
Opbrengst precariobelasting	35	37	26	-11	-29,7%
Bouwleges	713	1.856	1.402	-454	-24,5%
Totaal	16.018	18.726	20.076	1.350	7,2%

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. In de begroting is voor de rioolheffing aan kwijtschelding € 78.000 en voor de afvalstoffenheffing € 133.000 geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden. We hebben dit weergegeven voor de verschillende WOZ-waardes: € 474.000 (het gemiddelde van Nederland in 2023) en € 642.000 (het gemiddelde van Oegstgeest in 2023).

Prognose	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Woz-waarde	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
€ 474.000						
OZB	€ 512	€ 512	€ 512	€ 614	€ 614	€ 614
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 976	€ 1.062	€ 1.152	€ 1.106	€ 1.200	€ 1.298
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				13,3%	13,0%	12,6%
€ 642.000						
OZB	€ 694	€ 694	€ 694	€ 831	€ 831	€ 831
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 1.158	€ 1.244	€ 1.334	€ 1.324	€ 1.417	€ 1.515
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				14,3%	13,9%	13,6%

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één, twee of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2022 en 2023. Voor 2024 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2024.

Gemeente	Woonlasten éénpersoonshuishoudens		Woonlasten meerpersoonshuishoudens		Gem WOZ waarde. Koop. (x €1.000)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Katwijk	€ 776	€ 858	€ 884	€ 974	€ 416	€ 474
Noordwijk	€ 958	€ 941	€ 1.097	€ 1.086	€ 511	€ 577
Zoeterwoude	€ 1.006	€ 1.050	€ 1.024	€ 1.071	€ 441	€ 502
Leiden	€ 875	€ 913	€ 1.172	€ 1.226	€ 460	€ 519
Teylingen	€ 763	€ 814	€ 782	€ 884	€ 473	€ 530
Leiderdorp	€ 944	€ 956	€ 1.132	€ 1.140	€ 416	€ 482
Oegstgeest	€ 1.061	€ 1.234	€ 1.244	€ 1.410	€ 571	€ 642
Voorschoten	€ 1.289	€ 1.340	€ 1.372	€ 1.430	€ 504	€ 584
Wassenaar	€ 1.323	€ 1.352	€ 1.581	€ 1.573	€ 847	€ 923
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 819	€ 886	€ 913	€ 976	-	-
Gemiddeld in Nederland	€ 826	€ 867	€ 904	€ 944	€ 409	€ 474

Bron: Coelo atlas lokale lasten
2022/2023

4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconr.	Risico	Max. Financieel gevolg ¹	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 6,7 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 3,5 miljoen	3.178	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	30.51%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	4.900	Actief - Actief. De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	10%	14.21%
R36	Nieuw-Rhijngest (restgex) Risico geschat € 1.000.000	1.000	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	11.51%
R20	Oegstgeest aan de Rijn (VOF) Risico geschat € 470.000 (aandeel VOF)	470	Actief - De gemeente en de ontwikkelaar delen de risico's, maar ook de projectsturing. Binnen de kaders van het contract wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	50%	9.03%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - Actief - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden) voor informatieveiligheid in de teams., Actief - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen., Actief - - Verbindingen zijn dubbel uitgevoerd.- Verantwoordelijkheid om verbindingen in stand te houden / repareren ligt deels bij uitvoerders.	20%	7.74%
R84	Volume groei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen. -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen. -Effecten van abonnementstarief op volume/kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen en het abonnementstarief met ingang van 2025 voor huishoudelijke ondersteuning af te schaffen. -Tijdelijk inhuren van extra capaciteit om toenemende vraag op te vangen.	70%	5.08%
R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	250	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo. 3. Samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio en aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de GR Serviceorganisatie Zorg (SOZ). 4. Juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen bekostigingssystematiek. 5. Bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk (normaliseren). 6. Het kostenbewustzijn van de jeugdteams verhogen. 7. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. Overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdhulp.	50%	4.30%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	3.85%
R3	Het risico dat de hoogte van de bijdrage aan een verbonden partij onbeheersbaar wordt als gevolg van prijsstijgingen die niet te voorzien zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stijging van loonkosten bij de verbonden partijen als gevolg van uitkomsten CAO onderhandelingen.	200	Actief - Zienswijze op begroting van verbonden partijen kenbaar maken, actieve participatie aan financiële overleggen, inhoudelijk alert op informatie werkgroep FKGR.	50%	2.89%
R28	Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte	100	In voorbereiding - Goed treasurymanagement in samenwerking met centrumgemeente Leiden. Tevens afdekken van financieringsbehoefte met langlopende leningen.	50%	1.93%

1) Bedragen x € 1.000

Overzicht Risico's	Bedrag x € 1.000
Totaal 10 grootste risico's:	11.548
Overige risico's:	1.355
Totaal alle risico's:	12.903

Veranderingen in top 10 van risico's ten opzichte van de jaarrekening 2022

1. Nieuw: R28 Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte. Stijging van de rentekosten wat een negatief gevolg heeft voor de financiële kengetallen (solvabiliteit, schuldquote en structurele exploitatieruimte)
2. Vervallen: R133 Risico op prijsstijgingen van bouwmaterialen, vervoerskosten en energie ad € 1.000.000, deze is nu verwerkt in de begroting door middel van reservering van extra kapitaallasten voor MJOP-A projecten.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op de geïdentificeerde risico's hebben we een risicosimulatie uitgevoerd. Dit doen we omdat 100% dekking van alle risico's niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie hebben we gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Het resultaat is dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken met een benodigde weerstandscapaciteit van € 3.799.000. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de langlopende voorzieningen, de begrotingspost 'Onvoorzien' en aanwezige stille reserves. Stille reserves worden gevormd door het verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van materiële vaste activa.

De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden, het onbenutte deel van de belastingcapaciteit en de post Onvoorzien. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 13.319.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag x € 1.000
1. Onbenutte belastingcapaciteit	0
2. Risicoreserve grondexploitatie	1.470
3. Algemene reserve	10.849
4. Reserve Wmo/3D *	1.000
5. Bodembedrag **	0
Totale weerstandscapaciteit	13.319

* dit is het risicogedeelte van de reserve

** besloten in de financiële verordening 2020

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moeten we een relatie leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten staat hieronder.

ratio weerstandvermogen	$\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{\text{€ 13.319.000}}{\text{€ 3.799.000}}$	= 3,51
----------------------------	---	---	--	--------

Met een ratio van 3,51 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de Universiteit Twente 'uitstekend is > 2'.

5. Kengetallen

We hanteren conform het Besluit Begroting en Verantwoording vijf financiële kengetallen. Naast deze kengetallen beoordelen we ook de onderlinge verhouding van deze kengetallen in relatie tot de financiële positie. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk en op eenvoudige wijze inzicht in de financiële positie van de gemeente. De berekenwijze van de kengetallen is vastgelegd in een ministeriële regeling.

Beoordeling

De beoordeling van de onderlinge verhouding van de financiële kengetallen geeft het volgende beeld:

Kengetallen	Realisatie		Begroting			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1a. Netto schuldquote	65,1%	88,7%	117,1%	133,1%	165,0%	170,5%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	61,1%	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%
2. Solvabiliteitsratio	23,9%	21,7%	18,7%	17,3%	14,4%	12,5%
3. Grondexploitatie	-2,4%	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4. Structurele exploitatieruimte	2,5%	4,0%	1,4%	1,3%	-1,8%	-4,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	153,3%	147,5%	160,4%	160,4%	160,4%	160,4%

Signaleringswaarden kengetallen	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%

Beoordeling kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. Het gemeenschappelijk toezichtkader geeft hiervoor signaleringswaarden, geen normering. De netto-schuldquote (gecorrigeerd) heeft tot 2026 de signaleringswaarde neutraal, daarna wordt de waarde als risicovol ingeschat. De toename wordt veroorzaakt door de investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte. Het is belangrijk de schuldquote beheersbaar te houden. De solvabiliteit heeft van 2024 tot en met 2027 de signaleringswaarde van 'risicovol'. De omvang van de netto schuldpositie en de mate van solvabiliteit houden verband met elkaar. Een hoge schuld betekent een lagere solvabiliteit. Het kengetal grondexploitatie is vanuit risico-oogpunt prima. De omvang van de grondexploitaties ten opzichte van de totale gemeentelijke baten is zeer beperkt door het aflopen van grondexploitaties en niet meer opstarten van nieuwe grondexploitaties. De structurele exploitatieruimte is voor de jaren 2024 en 2025 voldoende en valt in de signaleringswaarde minst risicovol. De jaren 2026 en 2027 zijn structureel niet sluitend en vallen hiermee in de categorie meest risicovol.

De kengetallen tonen in totaliteit in 2024 een redelijke financiële positie, die in de komende jaren onder spanning komt te staan mits alle investeringen via de vastgestelde plannings (MJOP, IHP, vervangingsinvesteringen) tot uitvoering worden gebracht. De ruimte die hierin nog zit is beperkt. Een behoedzaam financieel beleid blijft het uitgangspunt voor de komende jaren.

Toelichting op financiële kengetallen 2024-2027

Netto-schuldquote

Het kengetal 'netto-schuldquote', ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto-schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt. De netto-schuldquote geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. De netto-schuldquote valt in de signaleringswaarde neutraal.

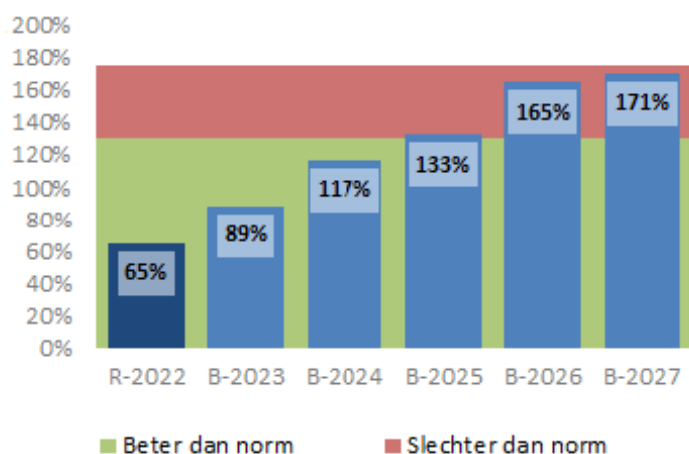
Berekening:

Voor de berekening van de netto-schuldquote wordt de netto-schuld gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie (onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen -/- kortlopende vorderingen -/- overlopende activa) / totale baten voor bestemming. (Bedragen x € 1.000)

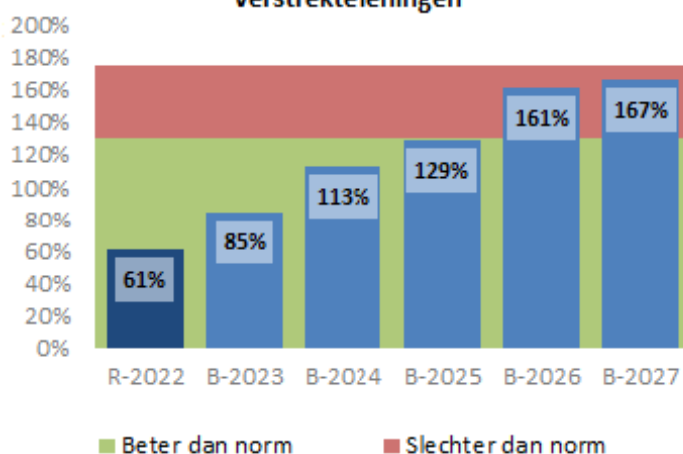
1. Netto schuldquote		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Vaste schulden	+	60.737	54.968	74.570	85.758	104.427	107.872
B. Netto vlottende schuld	+	2.566	11.095	10.876	10.897	10.868	10.996
C. Overlopende passiva	+	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965
Totale bruto schuld		69.268	72.027	91.411	102.620	121.260	124.833
D1. Financiële activa (excl. kapitaalverstr., leningen)	-	0	0	0	0	0	0
D2. Financiële activa (verstrekke leningen)	-	2.673	2.668	2.662	2.656	2.651	2.645
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	22.916	8.394	8.394	8.394	8.394	8.394
F. Liquide middelen	-	378	0	0	0	0	0
G. Overlopende activa	-	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682
Totale netto schuld		43.291	60.951	80.335	91.544	110.183	113.757
Totale netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		40.618	58.283	77.673	88.887	107.533	111.112
H. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Netto schuldquote		65,1%	88,7%	117,1%	133,1%	165,0%	170,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		61,1%	84,8%	113,2%	129,2%	161,0%	166,5%

Door de investeringen in onderwijshuisvesting en het Meerjarenonderhoudsprogramma loopt de netto-schuldquote op. De komende jaren zullen we zeer scherp het verloop van onze schuldpositie moeten monitoren. Als veilige signaleringswaarde wordt landelijk 130% gehanteerd maar dit is geen harde norm. Bij de beoordeling van nieuwe investeringen zal het gevolg voor de schuldpositie een steeds belangrijkere rol gaan spelen.

1a. Netto schuldquote

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekteleningen

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (het financiële kengetal solvabiliteitsratio), hoe gezonder de gemeente.

Berekening:

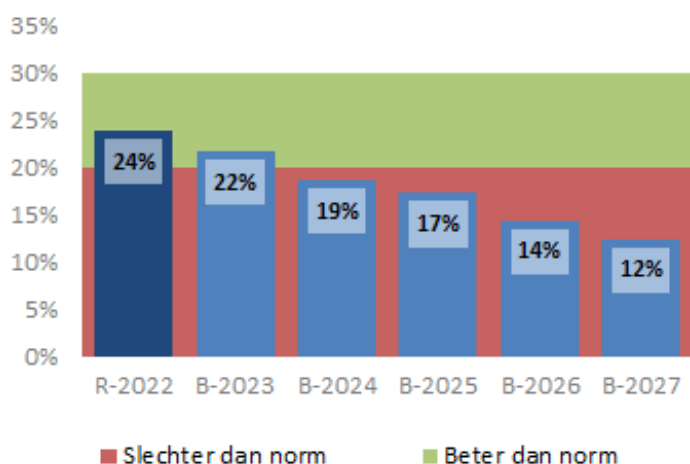
Eigen vermogen / totaal vermogen (Bedragen x € 1.000)

2. Solvabiliteitsratio

		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Eigen vermogen	+	24.377	22.390	22.856	23.228	21.948	19.097
B. Totaal passiva	/	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.848
Solvabiliteit		23,9%	21,7%	18,7%	17,3%	14,4%	12,5%

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. De streefwaarde voor solvabiliteit is minimaal 20% eigen vermogen. De solvabiliteit daalt in 2024 naar 19% en blijven we net niet binnen de signaleringswaarde 'neutraal'. In de volgende jaren daalt deze waarde door investeringen in onderwijshuisvesting en in de openbare ruimte.

2. Solvabiliteitsratio

Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een voorbeeld: wanneer een gemeente grond tegen de veel lagere prijs van landbouwgrond heeft aangekocht, is er veel minder risico dan wanneer er dure grond is aangekocht terwijl de vraag naar woningen is gestagneerd. Volgens het MPG loopt de grondexploitatie in 2024 af.

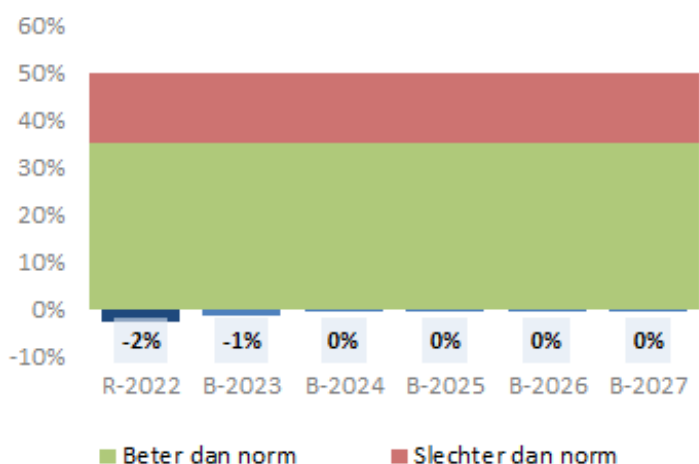
Berekening:

Boekwaarde in exploitatie genomen gronden / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000)

3. Grondexploitatie		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Bouwgronden in exploitatie	+	-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
Totale bouwgronden		-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
B. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Grondexploitatie		-2,4%	-1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Een norm bepalen voor het kengetal 'grondexploitatie' is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel het aantal vierkante meters bedrijventerrein. Maatwerk is hiervoor van toepassing, dat wil onder andere zeggen: hoeveel woningen of vierkante meters bedrijventerrein zijn gepland, van welk type en op welke plek? Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachten vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld moet de gemeente namelijk ook nog terugverdienen.

3. Grondexploitatie

Structurele exploitatieruimte

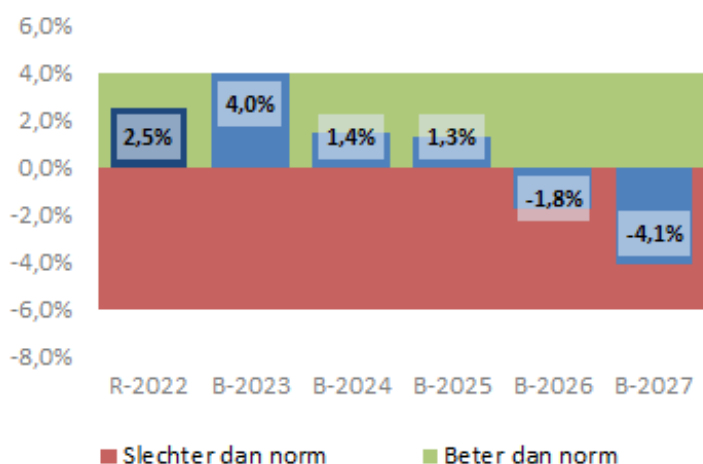
Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of we in staat zijn om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Onze structurele exploitatieruimte schommelt rond de signaleringswaarde minst risicovol in de jaren 2024 t/m 2025, maar slaat om naar meest risicovol in de jaren 2026 en 2027.

Berekening:

Structurele baten +/- structurele lasten / totale baten voor bestemming (Bedragen x € 1.000).

4. Structurele exploitatieruimte		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. Totale structurele lasten	-	59.633	62.222	67.387	67.665	67.784	69.307
B. Totale structurele baten	+	61.319	65.002	68.373	68.543	66.596	66.579
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	0	56	0	0	0	0
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	0	0	0	0	0	0
Totale structurele resultaat		1.686	2.724	986	878	-1.188	-2.728
E. Totale saldo van baten (excl. mut. res.)	/	66.452	68.746	68.614	68.776	66.783	66.716
Structurele exploitatieruimte		2,5%	4,0%	1,4%	1,3%	-1,8%	-4,1%

4. Structurele exploitatieruimte

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit (de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen) wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met de gemiddelde WOZ-waarde. Dit kengetal bereken je door de totale woonlasten van een gemiddeld meerpersoonshuishouden van Oegstgeest van 2024 te vergelijken met het landelijk gemiddelde 2023.

Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert de VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. In onze gemeente bevonden de woonlasten zich in 2023 op 148%, waarmee ze 'onvoldoende' zijn. Deze score is te verklaren doordat de gemiddelde WOZ-waarde in Oegstgeest hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

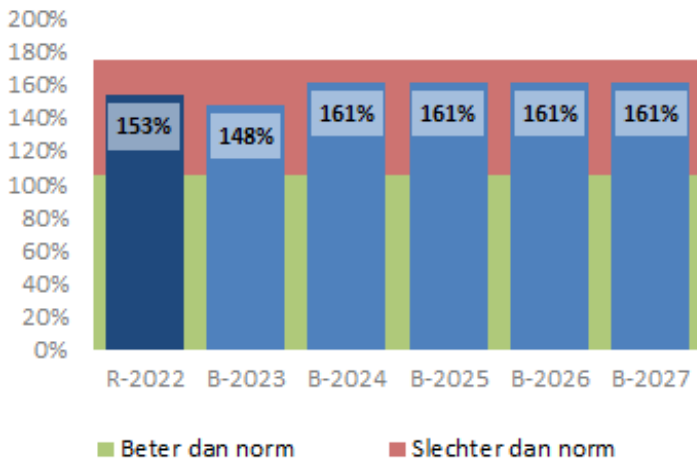
Berekening:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde / woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorgaande jaar (t-1). (Bedragen x € 1.000)

Tot en met 2023 zijn de cijfers ontleend aan de COELO atlas. De prognose in 2024 is gebaseerd op een gemiddelde WOZ-waarde van € 642.000.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit		Realisatie		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	584	694	831	831	831	831
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	223	228	236	236	236	236
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	+	437	412	447	447	447	447
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	-	0	0	0	0	0	0
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		1.244	1.333	1.514	1.514	1.514	1.514
E. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	/	811	904	944	944	944	944
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor		153,3%	147,5%	160,4%	160,4%	160,4%	160,4%

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

4.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn inrichter, beheerder en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Onder de inrichting en het beheer van de openbare ruimte verstaan we wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, verlichting etc. Dit noemen we kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn van directe invloed op een goed, veilig en efficiënt leef-, werk- en woonmilieu voor de inwoners.

Het financieel belang van goed beheer en onderhoud van kapitaalgoederen is groot, omdat we de waarde ervan dienen te behouden en het een aanzienlijk beslag op onze begroting legt. De organisatie wordt versterkt om het noodzakelijke (groot) onderhoud en de herinrichting / vervanging te kunnen realiseren.

Naast producent en beheerder van die kapitaalgoederen zijn we zelf ook gebruiker. Bij het uitvoeren van onze taken maken we gebruik van het gemeentehuis en de gemeentewerf.

2. Beleid

Het in eigendom hebben van gebouwen en kunstenaarswerken brengt een aantal verantwoordelijkheden met zich mee. Een van deze verantwoordelijkheden is het onderhouden ervan. Er worden hiertoe meerjarenonderhoudsplannen opgesteld en periodiek geactualiseerd, waarbij uitgegaan wordt van traditioneel onderhoud met als uitgangspunten sober en doelmatig. Recent zijn de locaties op huidige staat van onderhoud onderzocht.

In de beheerplannen van 2021 is het kwaliteitsniveau voor alle onderdelen bepaald op onderhoudsniveau B, als het economisch optimale beheerniveau dat voldoet aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Bij herinrichting wordt gekozen voor een sober en doelmatige inrichting.

In het Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) zijn alle benodigde onderhouds- en vervangingsactiviteiten opgenomen voortkomend uit de wettelijk verplichte inspecties en opgestelde beheerplannen (2021). Door realisatie van deze werken voldoet de gemeente aan haar wettelijke zorgplicht.

In 2024 wordt gewerkt aan projecten die in het MJOP onder fase A en onder Groot Onderhoud zijn opgenomen. Dit betekent dat een aantal projecten in voorbereiding zijn en een aantal projecten in uitvoering zijn dan wel gaan. De projecten onder fase B en C worden opgepakt zodra hier de financiële middelen voor beschikbaar zijn.

3. Overzicht van beheerplannen

Nr.	Omschrijving beheerplan (jaar van vaststelling)	Frequentie actualisatie areaal /planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap			
1	Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
2	Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
3	Water/baggeren (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 2 Verkeer en infrastructuur			
4	Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
5	Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
6	Riolering Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) (2022)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2027
7	Verkeersregelinstallaties (2012)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	in beheer Leiden
8	Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
Programma 3 Wonen en economie			
9	Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
Programma 4 Sociale infrastructuur			
10	Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
11	Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
12	Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
13	Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
14	Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
15	Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur			
	Hier zijn geen beheerplannen		
Programma 6 Bedrijfsvoering			
16	Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
17	Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023
18	Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
19	Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2023

4. Korte toelichting op de beheerplannen

1. Groenvoorzieningen

In 2021 is het Groenbeheerplan vastgesteld. In dit beheerplan staan de maatregelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud van al het openbaar groen dat ons eigendom is. Het gaat hierbij om bomen, gazons, bos, heesters, vaste beplanting, bermen, hagen, plantenbakken en wateroevers. In dit beheerplan is uitgegaan van meer ecologisch groenbeheer, verhogen van de biodiversiteit en robuust groen bij renovaties. In het kader van het verhogen van de leefbaarheid faciliteert de gemeente inwoners bij zelfbeheer.

Jaarlijks inspecteert een onafhankelijk bureau het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte en voeren we boomveiligheidscontroles uit om aan onze juridische zorgplicht als boombeheerder te voldoen. De dotatie in de voorziening is bijgesteld naar het benodigde bedrag voor het onderhoud en vervangen van bomen/groen, zoals het beheerplan voorschrijft.

Achterstallig onderhoud: in het onderhoud en de vervanging van bomen en het overig groen is achterstand ontstaan. Deze zijn we projectmatig aan het inlopen.

2. Speelplaatsen

In het beheerplan Speelplaatsen staan de maatregelen beschreven voor het beheer en onderhoud van de speelplekken in Oegstgeest. De wettelijke verplichtingen voor de veiligheid van speeltoestellen zijn geregeld in het warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. In dit besluit wordt verwezen naar de Europese normen voor speeltoestellen en die van valdempende ondergronden. Jaarlijks inspecteren we alle toestellen en valondergronden. Bij renovatie van een speelplaats maken we in overleg met omwonenden een herinrichtingsplan. In veel gevallen werken we met combi-toestellen in plaats van meerdere kleinere speelobjecten. Op deze manier wordt bij een beperkte beschikbare ruimte maximaal speelgelegenheid gerealiseerd.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

3. Water/baggeren

Het beheerplan Baggeren uit 2021 zorgt ervoor dat de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in Oegstgeest op peil blijft. Het hoogheemraadschap van Rijnland inspecteert jaarlijks de wateren en bepaalt aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) hoeveel we moeten baggeren. We hebben profielen en volumes beschikbaar en ook een 3D-model van de baggerlaag en de waterbodem. Verder hebben we een voorziening ingesteld, zoals het plan voorschrijft.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

4. Rationeel wegbeheer

Het uitvoeren van wegbeheer is een zorgplicht van de gemeente. In het beheerplan Wegen uit 2021 staan de maatregelen waarmee we onze wegen op het gewenste kwaliteitsniveau kunnen houden. Op basis van de weginspectie blijkt (groot) onderhoud noodzakelijk. De afgelopen jaren hebben we te weinig (groot) onderhoud uitgevoerd wat heeft geleid tot een matig kwaliteitsbeeld. Zoals het beheerplan Wegen voorschrijft, hebben we een voorziening ingesteld voor het onderhoud aan de verhardingen. Het verzorgend onderhoud van de wegen (bijvoorbeeld vegen en zwerfvuil) en gladheidsbestrijding maken geen onderdeel uit van het beheerplan.

- Achterstallig onderhoud: er is sprake van noodzakelijk onderhoud. Aanpak van dit noodzakelijk onderhoud is opgenomen in het MJOP.

5. Openbare verlichting

We verlichten de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de verkeers- en sociale veiligheid. In 2021 hebben we het beheerplan Openbare verlichting vastgesteld. In dit plan zijn naast beheer- en onderhoudsaspecten, ook de vervanging van de openbare verlichting opgenomen. Om energie te besparen plaatsen we hierbij ledverlichting met dimmers.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

6. Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Sinds 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw) van kracht. In deze wet staan, naast de traditionele zorgplicht voor het afvalwater, specifieke gemeentelijke zorgtaken. Het gaat hierbij om de zorgplicht voor hemelwater en grondwater. Met het vaststellen van de Hemel en regenwaterverordening is een eerste stap gezet naar het vasthouden van regenwater in het gebied waar het valt. Bij de (her)inrichting van woonwijken zoals momenteel in de wijk Oudenhof wordt meer open verharding toegepast zodat het regenwater infiltreert in het grondwater. Het doel hiervan is het op peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving, het beter voorbereid zijn op zware en langdurige regenbuien en het duurzaam beschermen van natuur en milieu.

Samen met de regionale partners is het Integraal waterketenplan (IWKP) 2024-2028 opgesteld. Nadrukkelijk is hierin ook aandacht voor nieuwe ontwikkelingen. Meer sturing op ongerioleerde lozingen (IBA's). In het vastgestelde Basis rioleringsplan (BRP) zijn een aantal maatregelen/ investeringen/onderzoeken opgenomen die in uitvoering worden genomen in de nieuwe planperiode van het IWKP.

In het kader van het MJOP zijn diverse projecten benoemd als meerjaren onderhouds investeringsproject. Vooral zijn de A projecten in tijd uitgezet en is voor de overige de urgentie aangegeven.

Het contract voor curatief en preventief onderhoud gemalen loopt in 2024 af en zal opnieuw aanbesteed moeten worden. Samen met de Leidse regio is in de samenwerking binnen het IWKP een gezamenlijke hoofdpst waarop de gemalen 24 uur 7 dagen in de week bewaakt worden.

Achterstallig onderhoud: groot onderhoud en vervanging zijn opgenomen in het MJOP.

7. Verkeersregelinstallaties (VRI)

In 2018 zijn we aangesloten op de Leidse verkeerscentrale en is zowel het verkeerskundig als het technisch en operationeel beheer van de VRI's overgedragen aan de gemeente Leiden. Het beheerplan VRI Oegstgeest loopt tot en met 2024. Aangezien de VRI's ons eigendom zijn zijn wij verantwoordelijk voor de vervanging ervan. Dit doen we zoveel mogelijk binnen de MJOP-projecten.

- Achterstallig onderhoud: de vervanging is opgenomen in het MJOP.

8. Civiele kunstwerken (bijvoorbeeld bruggen, tunnels, duikers, etc.)

Civiele kunstwerken horen bij de wegen-, fietspaden- en voetpadenstructuur in Oegstgeest. In het beheerplan Civiele Kunstwerken staan alle inspectieresultaten van de staat van de kunstwerken en een overzicht in van de benodigde investeringen en onderhoudskosten voor de komende zeven jaar. Vanwege de slechte staat van een aantal bruggen hebben we voor deze bruggen een maximaal toegestaan gewicht of aslastbeperking opgelegd. De financiële gevolgen van het geactualiseerde beheerplan (2021) zijn in het MJOP verwerkt.

- Achterstallig onderhoud: Diverse bruggen zijn toe aan groot onderhoud dan wel vervanging. De planning van dit onderhoud c.q. de vervanging is opgenomen in het MJOP.

9. Overig vastgoed

Onder Overig vastgoed vallen de volgende gebouwen: het marktgebouw, de Oudenhofmolen in het Irispark en een dienstwoning bij de gemeentewerf. Er zijn geen woningen/gebouwen meer in tijdelijk beheer. Waar mogelijk, stoten we vastgoed af.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

10. Sporthal De Cuyl

Sinds 2009 beheren en exploiteren we de sporthal op sportpark De Voscuyl. Sporthal De Cuyl is te verdelen in drie zalen, door middel van scheidingswanden. De skybox op de eerste verdieping is permanent verhuurd aan een fysiotherapiepraktijk. We onderzoeken of een regionale samenwerking in het beheer van de sporthal financieel aantrekkelijk kan zijn.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

11. Sportvelden

Het beheerplan Sportvelden uit 2021 gaat over de sportvelden die worden onderhouden door de gemeente Oegstgeest. Deze sportvelden zijn gelegen op sportpark De Voscuyl en het scoutingterrein aan de Abtspoelweg. De geldende normen van NOC*NSF vormen het uitgangspunt voor de beheer kwaliteit. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd en de financiële gevolgen van de actualisatie zijn verwerkt. We onderzoeken of het beheer van de sportvelden aan de verenigingen kan worden overgedragen.

- Achterstallig onderhoud: Veld 6 (FC Oegstgeest/OGC Golf) zit in het MJOP.

12. Kleedaccommodaties sport

Het gaat hier om de kleedaccommodatie bij korfbalvereniging Fiks. We onderzoeken de mogelijkheid deze over te dragen aan Fiks.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

13. Gymnastieklokalen

De meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) van de gymnastieklokalen zijn vastgesteld in 2019. Het gaat hier om de gymnastieklokalen bij de Montessorischool, Leo Kannerschool, Openbare Basisschool De Vogels, de basisscholen aan de Jan Wolkerslaan en Het DOK. Voor de gymzaal van het DOK onderzoeken we of een regionale samenwerking in het beheer financieel aantrekkelijk kan zijn.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

14. Multifunctionele accommodaties

In een multifunctionele accommodatie zitten allerlei wijkvoorzieningen onder één dak. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kinderopvanglocaties aan de Frans Halslaan, Jac. P. Thijssestraat, Jan Wolkerslaan, Lange Voort en het Rustenburgerpad (Het DOK). In de Mozaïekzaal (aula) in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan vinden ook verschillende activiteiten plaats.

- Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

15. Beeldende kunstwerken

Alle kunstwerken bevinden zich in de openbare ruimte, met uitzondering van het beeld Nel met hoed, dat staat in de hal van de bibliotheek. Merendeel van deze werken is ons eigendom, waardoor de zorg- en onderhoudsplicht van deze kunstwerken bij ons ligt.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

16. Gemeentehuis

Het gemeentehuis heeft een publieksbalie en aangiftebalie (met werkplekken voor de politie) en is ook een officiële trouwlocatie. Het gemeentehuis is sinds 1997 een rijksmonument. Het in 2019 geactualiseerde MJOP van het gemeentehuis is naast het noodzakelijk onderhoud op onderdelen uitgebreid met een aantal extra duurzaamheidsaspecten (quick-wins, onder andere ledverlichting). Het pand heeft energielabel G.

Achterstallig onderhoud: niet van toepassing op dit beheerplan.

17. Gemeentewerf

Op de gemeentewerf werkt een groot deel van het team Beheer en onderhoud. Ook staat hier veel van het materieel van dit team en de zoutinstallatie (gladheidsbestrijding). Daarnaast hebben we er voor inwoners een milieustraat, waar we het afval gescheiden in ontvangst nemen.

- Achterstallig onderhoud: In 2024 starten we met een optimalisatie van de gemeentewerf.

18. Brandweerkazerne

Voorstel tot verkoop volgt in 4e kwartaal 2023.

19. Carp-gebouw

Het gebouw voldoet niet (meer) aan de gestelde eisen in het kader van luchtkwaliteit en veiligheid. Een plan van aanpak en kostenbegroting is voorbereid en ter besluitvorming voorgelegd. Het CJG heeft dit pand in 2018 in gebruik genomen. Het gebouw wordt onderhouden conform het opgestelde MJOP.

- Achterstallig onderhoud: Om aan de vigerende duurzaamheidseisen te voldoen dient het Carpgebouw te worden verduurzaamd. Hiervoor wordt subsidie aangevraagd. Na besluitvorming over de toekomst van het Carpgebouw zal de raad worden verzocht voor de verduurzaming aanvullend budget te voteren.

5. Overzicht budget per beheerplan

Begroting (bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027
A. Wegen prog. 2				
Kapitaallasten	508	584	682	818
Jaarlijks onderhoud	472	482	493	493
Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	946	946
Subtotaal	1.926	2.012	2.122	2.258
B. Openbare verlichting prog. 2				
Kapitaallasten	131	174	187	196
Jaarlijks onderhoud	63	62	68	68
Subtotaal	194	235	254	263
C. Civieltechnische kunstwerken prog. 2				
Kapitaallasten	254	392	480	563
Jaarlijks onderhoud	146	128	141	141
Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	97	97
Subtotaal	497	617	718	802
D. Verkeersregelinstallaties prog. 2				
Kapitaallasten	81	80	79	78
Jaarlijks onderhoud	66	66	66	66
Subtotaal	147	146	145	144
E. Speelplaatsen prog. 1				
Kapitaallasten	24	24	24	23
Jaarlijks onderhoud	94	94	94	94
Subtotaal	118	118	117	117
F. Waterwegen prog. 1				
Jaarlijks onderhoud	156	156	156	156
Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	131	131
Subtotaal	287	287	287	287
G. Groen incl. sportvelden prog. 1 & 4				
Kapitaallasten	268	301	316	311
Jaarlijks onderhoud	1.029	1.108	859	859
Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	372	372
Subtotaal	1.670	1.782	1.547	1.542
H. Riolering prog. 2				
Kapitaallasten	1.041	1.119	1.166	1.171
Jaarlijks onderhoud	342	316	316	316
Subtotaal	1.383	1.436	1.482	1.488
I. Accommodaties diverse prog.				
Kapitaallasten	2.379	2.387	2.507	3.565
Jaarlijks onderhoud	199	199	199	199
Groot onderhoud / storting voorziening	786	786	786	786
Subtotaal	3.364	3.372	3.492	4.550
J. Kunstwerken prog. 4				
Jaarlijks onderhoud	3	3	3	3
Groot onderhoud / storting voorziening	14	14	14	14
Subtotaal	17	17	17	17
Totaal	9.604	10.022	10.182	11.469

6. Overzicht kerncijfers

Overzicht met kerncijfers

Wegen

Totale oppervlakte verhardingen:	1.093.909 m2
waarvan elementen	791.314 m2
waarvan asfalt	266.788 m2
waarvan onverhard/beton	899 m2
waarvan overig	34.918 m2
waarvan nieuw (nog niet gedefinieerd)	0 m2

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten	4.464 st
Verkeersregelinstantaties	10 st

Riolering

Riolering: lengte riolering	127 km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 10.000 st
Riolering: aantal gemalen	59 st

Groen

Bomen

Aantal bomen	13.325 st
--------------	-----------

Cultuur beplanting

oppervlakte bodembedekkers	8.097 m2
oppervlakte boomspiegel	2.614 m2
oppervlakte opgaande heesters	48.937 m2
oppervlakte rozen	5.571 m2
oppervlakte vaste planten	6.799 m2
burgerparticipatie	2.565 m2

Gras

oppervlakte berm/gras	151.433 m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	20.283 m2
waarvan oppervlakte gazon	277.184 m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	2.120 m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	3.627 m2
waarvan oppervlakte oever	50.229 m2
waarvan oppervlakte overige	0 m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	11.529 m2
waarvan oppervlakte weide	2.000 m2
waarvan oppervlakte wadi	2.658 m2

Haag

waarvan groen oppervlakte blokhagen	23.145 m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	23.145 m2
waarvan groen oppervlakte lijnhagen	0 m2

Natuurlijke beplanting

oppervlakte bos	47.549 m2
oppervlakte bosplantsoen	191.238 m2
oppervlakte griend en hakhout	7.531 m2
oppervlakte houtwal	5.757 m2

Overzicht met kerncijfers

Water

Oppervlaktewater	336.983 m ²
Oppervlaktewater sloten	137.505 m ²

Spelen

Speelplaatsen: aantal	69 st
Speeltoestellen: aantal	308 st

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed	34 st
Bedrijfsvloeroppervlakte gemeentelijk vastgoed	29.962 m ²

4.2.4 Paragraaf Financiering

1. Inleiding

In de paragraaf Financiering zetten we de financieringsfunctie uiteen voor de jaren 2024-2027. In de paragraaf Algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen in de wet- en regelgeving aan de orde. In de paragraaf Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest geven we een toelichting op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente.

2. Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Doel van de ECB is prijsstabiliteit: een inflatie van 2% op de middellange termijn. Het laatste jaar is de inflatie enorm gestegen en dus veel hoger dan dit doel. De inflatie lijkt nu wel terug te lopen, maar de verwachting is dat deze te lang te hoog blijft. De inflatie is omhooggeschoten door o.a. de sterk gestegen energieprijzen én de oorlog in Oekraïne. De vraag lijkt nu af te nemen maar blijft dus hoger dan het aanbod en daardoor stijgen veel prijzen. De ECB verwacht dat de inflatie ook op de middellange termijn boven 2% uitkomt.

Dit betekent dat de rente op de kapitaalmarkt mee zal stijgen. Lenen kost dan meer geld. De ECB doet er alles aan om de kredietverlening door banken door te laten gaan. Zij verwacht (bericht 15-6-2023) dat de inflatie weer daalt naar een redelijk niveau (3% in 2024 en 2,3% in 2025).

Naast het beleid van de Centrale Banken zijn ook andere macro-economische effecten van belang voor de renteontwikkeling. Het effect van deze macro-economische ontwikkelingen op de marktrente laat zich moeilijk voorspellen.

We verwachten dat de marktrentes voor de middellange termijn (2024-2025) beperkt zullen gaan stijgen. Hieronder zijn de rentepercentages weergegeven waarmee we hebben gerekend voor de nieuw aan te trekken leningen.

Renteontwikkelingen

Renteontwikkelingen

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Rente kapitaalmarkt	2,50%	3,00%	3,50%	3,50%	3,50%

Op basis van een lening met een looptijd van 30 jaar, rentevast en aflossing in gelijke delen.

3. Ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Onze kasgeldlimiet heeft het volgende verloop:

- Kasgeldlimiet 2022: € 5,8 miljoen
- Kasgeldlimiet 2023: € 6,0 miljoen
- Kasgeldlimiet 2024: € 6,0 miljoen

De renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel staat de verwachte ontwikkeling van de renterisiconorm voor de komende jaren:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
1 Begrotingstotaal	75.731	70.423	70.227	68.187	69.686
2 Wettelijk percentage	20%	20%	20%	20%	20%
3 Renterisiconorm (1x2)	15.146	14.085	14.045	13.637	13.937
4 Renteherzieningen	0	0	0	0	0
5 Aflossingen	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
6 Bedrag waarover renterisico gelopen wordt (4+5)	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
7 Ruimte onder renterisiconorm (3-6)	8.551	7.462	6.549	7.118	9.028

In de tabel zijn de regels genummerd zodat herkenbaar is welke onderdelen berekend worden.

Bijvoorbeeld: Renterisiconorm = (1)Begrotingstotaal x (2)Wettelijk percentage.

De bedragen aan langlopende leningen waarover we een renterisico lopen de komende jaren, blijven binnen de wettelijke norm (wet Fido).

De leningenportefeuille

De leningenportefeuille per 1 januari 2023 bedroeg € 61 miljoen. In de tabel hieronder is te zien dat er nieuwe leningen zullen worden aangetrokken, waardoor de schuld jaarlijks zal toenemen.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari	60.732	54.963	74.565	85.753	104.422
Nieuwe leningen	826	26.225	18.685	25.188	8.355
Reguliere aflossingen	6.595	6.623	7.497	6.520	4.909
Stand per 31 december	54.963	74.565	85.753	104.422	107.867
Rente lasten huidige en nieuwe leningen	992	1.127	1.733	2.384	2.903

Voor de toerekening van de rentelasten maken we gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt daarbij 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen/activa. De rentelasten zijn het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van 'overtollige' middelen.

Rentemethodiek en renteresultaat

Door toepassing van de renteomslagmethode rekenen we de rentelasten toe aan de taakvelden in de bijbehorende programmabegroting. De achterliggende gedachte hierbij is dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. We ronden het berekende omslagpercentage, binnen een marge van 0,5%, af naar 1,4% en hanteren dit percentage ten behoeve van de renteomslag.

**Renteresultaat
op
taakveld
Treasury**

2024

a	De externe rentelasten	1.524	
b	De externe rentebaten	-45	
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.478
c1	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	14	
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen richting het taakveld	0	
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente		14
d1	Rente over eigen vermogen		-
d2	Rente over voorzieningen		-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.492
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.262
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)		230

Voor deze renteomslag hanteren we een vast percentage. Voor 2024 bedraagt de omslagrente 1,4%. Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat een renteresultaat. Het gepresenteerde nadeel van € 230.000 betekent dat de gehanteerde omslagrente lager is dan het werkelijke percentage. We rekenen dus minder rente door naar onze activa dan dat we daadwerkelijk betalen aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat we een reëel rentepercentage toerekenen aan de activa.

4. Schuldpositie

Hieronder geven we het verwachte verloop van de netto schuldpositie weer. Voor de definitie van de netto schuld wordt verwezen naar hoofdstuk 4.2.2 Paragraaf weerstandsvermogen (onderdeel 5. kengetallen) .

(Bedragen x € 1.000.000) per 31 december	2023	2024	2025	2026	2027
Netto Schuldpositie	61,0	80,3	91,5	110,2	113,8

4.2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio. Gemeente Leiden cluster IDA voert de bedrijfsvoeringstaken voor ons uit op het gebied van HRM, Financiën, Juridische zaken, Inkoop, Facilitaire zaken, ICT en informatievoorziening. Wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage. Voor onze gemeente is van belang om invulling te geven aan onze rol als opdrachtgever binnen de Centrumregeling. De transitiefase tot 1 januari 2025 geeft ons hier de tijd voor, zodat we na afloop van de dienstverleningsovereenkomsten per 1 januari 2025 goede nieuwe afspraken in de dienstverleningsovereenkomst hebben die invulling geven aan de doelen van de andere vorm van samenwerking. We betrekken de raad hier nadrukkelijk bij. In de P&C-producten informeren wij de raad conform afspraak over de dienstverlening van de Centrumregeling.

Organisatie

Er moet een goede balans zijn tussen beschikbare ambtelijke capaciteit en ambities. We willen ook een gezonde balans hebben tussen vaste en flexibele medewerkers om kennis te borgen en verbinding met het dorp te houden. De huidige arbeidsmarkt maakt het een uitdaging om voldoende en juiste mensen te vinden. We blijven hierop focussen om een goede mix tussen jong en oud, ervaring en talent te vinden en vast te houden.

De organisatie krijgt bij goed onderbouwde voorstellen de ruimte door te ontwikkelen naar een efficiënte, wendbare organisatie, waarbij regionale samenwerking, interessante projecten en mooie ervaringstrajecten het werk voor medewerkers aantrekkelijk maken.

In 2024 organiseren we vóór de zomer een themasessie waarin de gemeentesecretaris de raad informeert over ontwikkelingen in en rondom de organisatie.

Informatievoorziening

De informatietaken zijn belegd bij de Centrumregeling. De focus van informatievoorziening in de komende jaren ligt op het verbeteren van de strategische aansluiting tussen business (de gemeentelijke taken) en informatievoorziening. Op basis van een strategisch portfolio wordt per jaar bepaald waar de regio de prioriteiten op het gebied van de ontwikkeling van informatievoorziening legt.

Informatiebeveiliging en privacy

Deze taken zijn bij de Centrumregeling belegd. Ook in 2024 werken we aan de uitvoering van de strategie digitale veiligheid, meer specifiek aan het vergroten van cyberweerbaarheid en privacybewustzijn, voldoen we aan landelijke eisen voor informatieveiligheid en privacy, goede beveiliging van systemen en snel herstel bij calamiteiten. Dit doen we aan de hand van het in 2023 geactualiseerde Informatieveiligheidsbeleid en privacybeleid. De directie is hiervoor regelmatig in gesprek met de functionaris gegevensbescherming en de chief information officer. Via de P&C-producten informeren wij de raad. Bij grote incidenten informeren wij de raad uiteraard ook.

Communicatie

We informeren inwoners en organisaties actief, inhoudelijk goed en in begrijpelijke taal over onze dienstverlening en de plannen en projecten die hen aangaan. Met een uitnodigende boodschap en heldere omschrijving van de wijze waarop zij mee kunnen denken, betrekken we hen waar dat kan. We kiezen daarbij steeds voor een mix tussen digitale kanalen, zoals het Doe Mee Platform, en andere opties zoals bijeenkomsten.

In 2024 gaat extra aandacht naar participatieprocessen en laagdrempelig en persoonlijk contact tussen gemeente en gemeenschap. Goede communicatie ondersteunt de zichtbaarheid en benaderbaarheid van het college in het dorp. Daarnaast blijft toegankelijkheid van informatie (taalniveau en inzet van beeld) een speerpunt.

4.2.6 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Verbonden partijen zijn gemandateerd om taken namens de gemeente uit te voeren. We houden de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- We vergroten sturing aan de voorkant en controleren minder aan de achterkant. Dit doen we door te werken aan de transparantie van de samenwerkingsverbanden en de inzichtelijkheid in de processen te vergroten.
- We realiseren de ambities en opgaven van de toekomstvisie Leidse regio 2027 door samen te werken met gemeenten binnen de Leidse regio.
- Regionaal zetten we in op samenwerking met andere gemeenten voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. Deze samenwerking vindt primair in en met de Leidse regio plaats. Ons kader voor het evalueren van bestaande en het opstarten van nieuwe samenwerkingsverbanden is de Nota verbonden partijen.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad van Oegstgeest. We dringen in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen.

3. Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partijen (bedragen x € 1.000)	Begroot 2023	Begroot 2024
1. Hecht (voorheen RDOG)	1.668	1.778
2. Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	334	364
3. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	n.n.b.	194
4. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	550	633
5. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.421	1.697
6. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	641	655
7. Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	376	409
Totaal	4.349	5.730

4. Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisismoments.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 18 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Één lid komt uit de gemeente Oegstgeest.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners (BPI) en kinderen (BPK).		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	4.044	3.994
	Vreemd vermogen	46.514	46.948
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet HECHT, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur		
2	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerplicht)		
Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor 13 gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio. Dit gebeurt in de domeinen Economie, Duurzaamheid, Leefomgeving, Energie en Maatschappij.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur heeft 26 leden, waarvan twee afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het college van B&W is in elk portefeuillehoudersoverleg vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	1.822	1.557
	Vreemd vermogen	31.095	31.095
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Het regionaal investeringsfonds loopt in 2023 af en zal hierna door ons geëvalueerd worden. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none">■ Programma 1 Natuur en landschap■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur■ Programma 3 Wonen en economie■ Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerder jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.												
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2024</td><td>31-12-2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>n.n.b.</td><td>n.n.b.</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>n.n.b.</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.	Resultaat		n.n.b.
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Vreemd vermogen	n.n.b.	n.n.b.											
Resultaat		n.n.b.											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>De SOZ is vanaf 2023 een zelfstandige GR (eerder werden deze taken binnen HR opgepakt). Vanaf 2024 breidt de dienstverlening van de SOZ uit omdat de gemeente Voorschoten zich aansluit bij de Holland Rijnland regio ten behoeve van de inkoop specialistische jeugdhulp. Daarnaast wordt de deelname van de gemeente Kaag en Braassem in dit samenwerkingsverband uitgebreid.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

4 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuvast advies aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen bestuur; het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. Die stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder geen leden uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren.												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><tr><td>(bedragen x € 1.000)</td><td>1-1-2024</td><td>31-12-2024</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>288</td><td>380</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>11.500</td><td>11.782</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>92</td></tr></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	288	380	Vreemd vermogen	11.500	11.782	Resultaat		92
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	288	380											
Vreemd vermogen	11.500	11.782											
Resultaat		92											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Meer informatie: www.odwh.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 1 Natuur en landschap■ Programma 2 Verkeer en infrastructuur												

5 Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Vestigingsplaats	Leiden.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het dagelijks bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, waaronder onze eigen burgemeester.												
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage op basis van een binnenregionale verdeelsleutel (de Cebeon-norm)												
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>5.037</td><td>4.487</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>73.258</td><td>73.411</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>-</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	5.037	4.487	Vreemd vermogen	73.258	73.411	Resultaat		-
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	5.037	4.487											
Vreemd vermogen	73.258	73.411											
Resultaat		-											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Op grond van de Wet veiligheidsregio's moet het bestuur van de Veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een regionaal beleidsplan opstellen. Er moeten daarvoor keuzes worden gemaakt die onder meer gevolgen hebben voor de hoogte van de gemeentelijke bijdragen in de komende 4 jaar. Voor het vaststellen van de hoogte van de gemeentelijke bijdragen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt.</p> <p>De huidige bestuurlijke afspraken over de financiering van de Veiligheidsregio dateren uit 2009 (t.b.v. de regionalisering van de brandweer per 2011). Deze afspraken zijn in 2016 geëvalueerd en herbevestigd. Bij het vaststellen van de Kadernota 2024 VRHM is in zowel het Dagelijks als in het Algemeen Bestuur discussie gevoerd over de gehanteerde financieringsystematiek voor de nieuwe beleidsplanperiode 2024-2027, waarbij de ontwerp-programmabegroting VRHM 2024 nog is opgesteld conform de bestuurlijke afspraken uit 2016. Het Algemeen Bestuur heeft verzocht om een heroverweging te maken van de huidige bestuurlijke financieringsafspraken. Hiervoor zijn nieuwe financieringsafspraken uitgewerkt, maar de besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.</p> <p>Daarnaast zijn naar aanleiding van de herijking van het gemeentefonds en de nieuwe Cebeon norm de gemeentelijke bijdragen aangepast. Voor Oegstgeest betekent dit een verhoging van de jaarlijkse bijdrage. In deze begroting zijn de bedragen opgenomen conform de huidige financieringsafspraken.</p> <p>Deze GR heeft verder een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

6 Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB)

Vestigingsplaats	Voorhout.												
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).												
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert de GR KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.												
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd.												
Jaarlijkse bijdrage	Het Rijk betaalt een bedrag per geïndiceerde WSW-deelnemer aan de gemeenten. Deze rijksbijdrage wordt vanuit de gemeente doorbetaald aan de Sociale werkvoorziening. De rijksbijdrage is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal.												
Financieel belang	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de gemeenschappelijke regeling.												
Geprognosticeerde kerncijfers	<table><thead><tr><th>(bedragen x € 1.000)</th><th>1-1-2024</th><th>31-12-2024</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.449</td><td>4.449</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>1.129</td><td>1.100</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>0</td></tr></tbody></table>	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024	Eigen vermogen	4.449	4.449	Vreemd vermogen	1.129	1.100	Resultaat		0
(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024											
Eigen vermogen	4.449	4.449											
Vreemd vermogen	1.129	1.100											
Resultaat		0											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.												
Overige informatie	<p>Per 2018 heeft er een reorganisatie bij de GR plaatsgevonden. Inzet is een omvorming op termijn van een SW bedrijf naar een toeleidingsbedrijf. Ter ondersteuning van de overgang zijn modules geïntroduceerd. De gemeente Oegstgeest heeft besloten alleen deel te nemen aan de module WSW-oud (hetzelfde geldt voor Wassenaar). De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 4 Sociale infrastructuur												

7 Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) in het bestuur.		
Jaarlijkse bijdrage	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in het bedrijfsplan opgenomen verdeelsleutel.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2024	31-12-2024
	Eigen vermogen	782	782
	Vreemd vermogen	5.675	5.513
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	<p>Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'.</p> <p>Bij de ontwikkelingen en groei moet in gedachten gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die dienend is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Programma 5 Bestuur■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecificeerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is voor 0,08% aandeelhouder en heeft 46.059 aandelen in de BNG. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. Over 2021 bedroeg dit € 105.015. De BNG is een NV. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	5.062.000	4.615.000
	Vreemd vermogen	143.995.000	107.459.000
	Resultaat		300.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
9	Alliander nv		
Vestigingsplaats	Arnhem.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 en het relatieve aandeel is 0,36386%. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in bezit zijnde aandelen. Over 2022 bedroeg dit € 298.005. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een reverse converteerbare hybride lening verstrekt van € 2.183.181 ter versterking van de kapitaalstructuur van Alliander om de grote investeringen in het energienet tegen betere condities te kunnen financieren. Op termijn kan de lening door Alliander in aandelen worden omgezet. We ontvangen voor deze lening een rentevergoeding.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	4.470.000	4.570.000
	Vreemd vermogen	5.739.000	6.122.000
	Resultaat		198.000
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		
10	Dunea nv		
Vestigingsplaats	Zoetermeer.		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap.		
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan circa 1,3 miljoen klanten in het westelijk deel van Zuid-Holland goed en betrouwbaar drinkwater.		
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	Oegstgeest is met het aantal aandelen van 75.688 voor 1,89% aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd. De winst wordt intern benut voor de financiering van investeringen.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	245.294	251.601
	Vreemd vermogen	366.902	371.196
	Resultaat		6.307
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	www.dunea.nl Deze GR heeft een relatie met: ■ Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen		

11**Vof Oegstgeest aan de Rijn**

Vestigingsplaats	Oegstgeest.		
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma.		
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngeest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.		
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.		
Jaarlijkse bijdrage	Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden.		
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner Bouwfonds op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.		
Kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	0	0
	Vreemd vermogen	5.895	5.382
	Resultaat		0
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.		
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. Uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie 		

Stichtingen**12****Stichting Leiden Bio Science Park**

Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Stichting.
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter)nationale bedrijven.
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting.
Jaarlijkse bijdrage	De stichting ontvangt een jaarlijkse subsidie van € 50.000.
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn aanzienlijke risico's die zijn afgedekt in de risicoreserve grondexploitaties.
Overige informatie	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen. Deze GR heeft een relatie met: <ul style="list-style-type: none"> ■ Programma 3 Wonen en economie

4.2.7 Paragraaf Grondbeleid

1. Visie en beleid

De nota Grondbeleid hebben we vastgesteld in maart 2012; onze grondprijzennota is op 1 maart 2011 in werking getreden. Deze nota is inmiddels vervangen door de grondprijzenbrief 2022-2024. We gaan in het kader van de intrede van de Omgevingswet de nota Grondbeleid herzien.

Grondtransacties en grondexploitaties (ook grex genoemd) voeren we uit volgens dit beleid. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten die we afsluiten op grond van de Omgevingswet. Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten en heeft er daarom ook een grote invloed op. De ambities in deze programma's en projecten resulteren altijd in een vraag naar ruimte en daarmee in een vraag naar verdeling van grond.

Het grondbeleid richt zich op waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht. Er is in het verleden gekozen faciliterend grondbeleid. Onderzocht gaat worden of een actief grondbeleid de positie van de gemeente kan versterken. Economische conjunctuurbewegingen maken projectgerichte oplossingen gewenst. Daarom moeten we altijd alle mogelijke vormen van partnerships en samenwerkingsverbanden overwegen.

Doelstellingen

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties gelden de volgende doelstellingen:

- In onze grondpolitiek zijn we faciliterend. Door kaders te stellen bewaken we het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzennota.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de grondprijzenbrief 2022-2023, waarbij we bij definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen.

De activiteiten in 2024

Jaarlijks stellen we een werkbudget Grondzaken beschikbaar om het grondbeleid te kunnen uitvoeren dat niet onder een grondexploitatie valt. Dit budget wenden we onder andere aan voor taxaties, informatiebetrekking van het kadaster, incidentele inschakeling van externe deskundigen, bodemonderzoeken en exploitatie en beheer van vastgoed dat tijdelijk in onze vastgoedportefeuille zit.

2. Financiële prognose

De eerstvolgende actualisatie van de grondexploitaties is bij de jaarrekening 2023. Er zijn geen ontwikkelingen die een eerdere actualisatie noodzakelijk maken. Onderstaande cijfers en toelichting komen dan ook overeen met de cijfers zoals die gepresenteerd zijn in de jaarrekening 2022.

In het Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) dat de gemeenteraad in juni 2023 heeft vastgesteld, gaan we specifiek in op de ontwikkeling van de grondexploitaties en de voortgang van de verschillende projecten. De grondexploitaties naderen hun einde. In 2024 zullen de laatste woningen worden gebouwd en een aanvang worden gemaakt met het woonrijp maken.

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de begin 2023 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2022	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-1.602.026	9.043.000	6.818.000	-623.000	1.000.000
Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2024)					-2.225.000
Stand van de voorziening					
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde:					634.000
- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde:					0
Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang:					1.470.000
Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 30.000					470.000

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties voor Nieuw-Rhijngest restgebieden bedraagt circa € 634.000 (negatief) op eindwaarde. Het verlies is gedekt in de voorziening tekort Nieuw-Rhijngest restgebieden. De resterende risico's zoals die zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen ramen we op € 1.000.000. Voor de deelneming (50%) in Oegstgeest aan de Rijn is de risicopositie van Oegstgeest geraamd op € 470.000.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw-Rhijngest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's zijn nog: hogere saneringskosten doorverspreid asbest, het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en extra kosten door het ontstaan van knelpunten in de planning van de ontwikkelingen rondom de sloepenhaven.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk omdat de meeste grondverkoop gecontracteerd zijn, en daarmee het marktrisico afneemt. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp maken door prijsstijging en vertraging. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's.

De stand in de Risicoreserve Grondexploitaties is € 1.470.000. De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ten dele ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% aangehouden.

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 2,3 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

3. Stand van zaken uitvoering per deexploitatie

Voor gedetailleerde informatie per deexploitatie verwijzen we naar het meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) 2023.

4.2.8 Paragraaf Duurzaamheid

Inleiding

In het Klimaatakkoord van Parijs (2015) heeft Nederland in Europees verband afgesproken om de CO₂ uitstoot met tenminste 49% te verminderen. Deze doelstelling is op nationaal niveau vastgelegd in de Klimaatwet en het Klimaatakkoord. De Rijksoverheid, provincies en gemeenten hebben het landelijk Klimaatakkoord onderschreven en zijn gestart met de uitvoering. In het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie zijn bovendien concrete afspraken gemaakt over klimaatadaptatie en zijn hiertoe ook werkregio's benoemd. Gemeenten hebben een rol en taak toebedeeld gekregen om regie te voeren op de energietransitie (samen met de regio en met doelgroepen in de samenleving) en om inzicht te verkrijgen in de klimaatrisico's in de gemeente en daar zo nodig op te acteren. Ook vanuit het rijksbrede programma Circulaire Economie vraagt het Rijk van gemeenten om stappen te zetten naar een samenleving waarin we grondstoffen en afval zo veel mogelijk voorkomen en hergebruiken. Een circulaire economie draagt eveneens bij aan CO₂-reductie en is derhalve ook onderdeel van de Klimaatagenda.

Energietransitie

In 2023 is binnen de RES een voortgangsbericht opgesteld waarin is aangegeven in hoeverre de regio voor de verschillende sporen op koers ligt om de doelstellingen te halen. Om ook voor de doelstellingen rondom opwek te kijken op welke manier we daar als verschillende gemeenten invulling aan kunnen geven hebben we in 2023 een Lokale Energiestrategie (LES) en uitvoeringsagenda opgesteld. In navolging hiervan gaan we aan de slag met verschillende projecten op het gebied van energiebesparing, duurzame opwek van energie en in bredere zin met de energietransitie.

Op het gebied van energiebesparing blijven we onze energiecoaches promoten en gaan we aan de slag met een aanpak voor energiearmoede waarbij we een kleine groep bewoners volledig kunnen ontzorgen en er bij hen in de woning gratis kleine energiebesparende maatregelen worden aangebracht. We stellen tevens een Lokaal isolatieplan op waarmee we de komende jaren bewoners bij isolerende maatregelen kunnen ondersteunen. Hierbij hebben we ook aandacht voor de Natuurwet en de opgaven die daarbij horen omtrent het zorgen van soortenbehoud.

In het kader van duurzame opwek zullen we ons de komende jaren focussen op opwek op kleine en grote daken en bekijken we ook de mogelijkheden voor zonne-opwek op parkeerplaatsen en op kleinere schaal langs infrastructuur.

Verder hebben we aandacht voor de verschillende doelgroepen in Oegstgeest en zullen we ons meer gaan inzetten voor de ondersteuning van VvE's bij de verduurzamingsdoelstellingen waar zij voor staan. Ook kijken we hoe we ondernemers en bedrijventerreinen beter kunnen ondersteunen en kunnen bewegen om verder te verduurzamen en vergroenen. Ook blijven we met Meerwonen in gesprek over hun rol in de energietransitie en klimaatadaptatiestrategie en hoe we daarin het beste kunnen samenwerken.

Warmtetransitie

We hebben in 2023 de pilots warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest afgerond en bekijken in de evaluatie daarvan welke lessen we kunnen meenemen bij vervolg warmteplannen. We zullen in de komende jaren voor elke wijk of elk warmtecluster een warmteplan opstellen waarbij we goed met bewoners in gesprek gaan over welke warmteoplossingen er in de wijk of in het cluster zouden passen en of dat ook aansluit bij de wensen en verwachtingen van bewoners. We zullen in ieder geval voor een mogelijk cluster met daarin de Bloemenbuurt en Voscuyl nader onderzoeken wat voor warmtevraag daaruit voort komt en welke bron daar kan worden ingezet.

In het najaar van 2023 hebben de zes raden uit het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio besloten of zij het programma tot eind 2027 willen doorzetten. Binnen dat programma ligt de focus op het uitzoeken of en hoe een open regionaal energiesysteem gerealiseerd kan worden en welke drempels er daarvoor nog moeten worden weggenomen. Ook zal er binnen het programma de komende jaren onderzocht worden wat voor governance model verstandig en haalbaar is en of het bijvoorbeeld logisch is om gezamenlijk kavels te gaan vaststellen of dat we dat toch lokaal blijven doen. Ook blijven we als Oegstgeest in gesprek met partijen als Gasunie en Aardwarmte Rijnland over de ontwikkelingen van WLQ+ en geothermie.

Klimaatadaptatie

In 2023 tevens is de Klimaatadaptatiestrategie vastgesteld en aan de hand daarvan zullen we komende jaren stappen zetten in het klimaat adaptief maken van Oegstgeest. Als gemeente hebben wij een rol in het aanpassen van de fysieke leefomgeving aan klimaatverandering, waar we ook lokaal mee te maken hebben. Wij doen dit in de lijn van het Deltaplan

Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), onderdeel van het Nationale Deltaprogramma. Dit plan houdt in dat overheden ervoor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast, droogte en overstromingen zo min mogelijk toeneemt.

We geven de komende jaren uitvoering aan de integrale meerjarenonderhoudsplannen voor de openbare ruimte waarbinnen de in de Klimaatadaptatie gestelde doelen worden meegenomen. Ook zetten we in op inwoners bewust te maken van klimaatrisico's en hen te stimuleren bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiversere inrichting van de leefomgeving. Zo starten we nog in 2023 met een subsidieregeling voor regentonnen en bereiden we ons voor op een subsidieregeling groene daken en gevels die vanaf januari 2024 van start zal gaan. We gaan nog in 2023 aan de slag met een klimaatadaptieve voorbeeldtuin waarvan we hopen dat de komende jaren bewoners zal inspireren om ook hun tuinen anders in te richten. Daarnaast zullen we groencoaches gaan werven en opleiden die onze inwoners kunnen adviseren in het aanleggen en onderhouden van een duurzame en klimaatadaptieve tuin.

Financieel

In het coalitieakkoord Zorgen voor Oegstgeest is bovenop het structurele budget van ongeveer € 320.000 een aanvulling van € 250.000 opgenomen voor een taakverzwaring op Duurzaamheid. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk voor duurzaamheid verschillende SPUK regelingen opgezet. Zo ontvangen we tot en met 2027 structureel ongeveer € 450.000 voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze gelden zijn echter niet in te zetten voor de stikstofproblematiek en niet voor klimaatadaptatie. Daarnaast hebben we in 2022 een SPUK regeling van € 234.000 ontvangen voor de inzet tegen energiarmede. Deze regeling is in 2023 met nog eens € 88.000 opgehoogd. We vragen in september 2023 de SPUK regeling vanuit het Nationaal Isolatieprogramma aan waarmee een specifieke doelgroep kunnen ondersteunen, binnen die regeling kunnen we € 232.000 aanvragen. Naar verwachting volgen er de komende jaren ook op deze regeling nog vervolg regelingen.

Belangrijke kanttekening is dat een deel van de projecten en uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie bekostigd wordt vanuit het duurzaamheidsbudget. Ook is door het college besloten om voor 2026 en 2027 een bezuiniging van € 100.000 voor te dragen aan de raad.

4.2.9 Paragraaf Collegeonderzoeken

Collegeonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

Bij de vaststelling van de Financiële verordening 2023 heeft de raad bepaald dat in de begroting jaarlijks een planning van de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken die het college uitvoert wordt opgenomen. In de Jaarrekening doen we verslag van de onderzoeken. Voor 2024 staan de volgende onderzoeken op de rol:

- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) 2023. Afronding medio 2024;
- ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitssysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO) 2023. Afronding medio 2024;
- Cliëntervaringsonderzoek Wmo Oegstgeest. In 2024 wordt een Cliëntervaringsonderzoek (CEO) gehouden onder inwoners met een Wmo-voorziening.

4.2.10 Paragraaf Wet open overheid (Woo)

De Woo kent 11 verschillende informatiecategorieën die in een periode van 8 jaar, in fases actief openbaar gemaakt moeten worden. Wanneer de fases in werking treden wordt eind 2023 bekend. Naast de 11 verplichte informatiecategorieën bevat de Woo een algemene inspanningsverplichting om zoveel mogelijk informatie actief openbaar te maken.

Oegstgeest heeft daarom een ambitieniveau vastgesteld. In 2024 zetten wij hoofdzakelijk in op het voldoen aan de basisverplichtingen van de Woo. Wel maken wij eerder dan wettelijk verplicht de informatiecategorie 'Wob/Woo-verzoeken' actief openbaar. Deze informatiecategorie beslaat de informatieverzoeken op grond van de Woo, de besluiten die daarop volgen en de documenten die daarmee openbaar worden gemaakt.

Oegstgeest zal deze informatie ontsluiten conform het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO), zodat al onze inwoners in staat zijn om eerder vrije toegang te krijgen tot belangwekkende informatie; Ook die inwoners met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

4.2.11 Paragraaf Opvang Oekraïners en Duurzame opvang vluchtelingen

Duurzame opvang vluchtelingen

In april 2023 heeft de raad besloten over de regionale aanpak voor duurzame opvang van vluchtelingen in de regio Hollands Midden: samen met de andere gemeenten in de regio gaan we vooruitlopend op de Spreidingswet 2200 plekken voor asielzoekers realiseren. Een groot deel van die plekken is al gerealiseerd. Bij het bepalen in welke gemeente opvang wordt gerealiseerd, houden we rekening met wat gemeenten al aan huisvesting bieden voor andere doelgroepen (statushouders, Oekraïners).

De inwerkingtreding van de Spreidingswet is onzeker, zeker met Tweede Kamerverkiezingen in aantocht. Toch gaan we door met de voorbereiding. De druk op de asielketen blijft immers onverminderd hoog. Ook in 2024 zal Oegstgeest daarom regionaal meedoen in overleggen om samen met de andere gemeenten in de regio Midden Holland huisvesting voor asielzoekers te realiseren.

Conform afspraken zullen de plannen uit de regio aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Concrete huisvestingsplannen in Oegstgeest worden voor wensen en bedenkingen aan de gemeenteraad voorgelegd, voordat het college daarover besluit. Dit is in lijn met de door de raad hierover aangenomen motie.

Opvang Oekraïners

Het Rijk heeft in samenspraak met de EU-lidstaten de Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne verlengd tot en met 4 maart 2024. Naar verwachting zal de richtlijn hierna opnieuw worden verlengd, afhankelijk van de situatie in Oekraïne. Ook in 2024 zal de opvang van Oekraïners in Oegstgeest daarom worden voortgezet, hetgeen betekent dat de twee opvanglocaties (Hoefijzergebouw (64) en het Dienstencentrum (70)) worden gehandhaafd. Samen met Vluchtelingenwerk, het COA, huisartsen, scholen en de diverse (vrijwilligers)organisaties wordt de ondersteuning van Oekraïners voortgezet. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de huidige taakstelling gehandhaafd blijft of dat er mogelijk meer plekken beschikbaar moeten worden gesteld.